

ประกาศกรมการขนส่งทางบก

เรื่อง แบบ ขนาด และมาตรฐานของเครื่องตรวจสภาพรถ
และอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพรถ

ตามที่ได้มีประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง แบบ ขนาด และมาตรฐานของเครื่องตรวจสภาพรถ และอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพรถ ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔ และ (ฉบับที่ ๓) ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ไปแล้ว นั้น

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมแบบ ขนาด และมาตรฐานของเครื่องตรวจสภาพรถ และอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพรถให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๓ (๒) และข้อ ๔ (๔) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๗ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กรมการขนส่งทางบกกำหนดแบบ ขนาด และมาตรฐานของเครื่องตรวจสภาพรถ และอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพรถไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง แบบ ขนาด และมาตรฐานของเครื่องตรวจสภาพรถ และอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพรถ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓

(๒) ประกาศกรรมการขนส่งทางบก เรื่อง แบบ ขนาด และมาตรฐานของเครื่องตรวจสภาพรถ และอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพรถ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔

(๓) ประกาศกรรมการขนส่งทางบก เรื่อง แบบ ขนาด และมาตรฐานของเครื่องตรวจสภาพรถ และอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพรถ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๒ สถานตรวจสภาพรถจะต้องจัดให้มีเครื่องตรวจสภาพรถ และอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพรถไว้ประจำสถานตรวจสภาพรถตามแบบ ขนาด และมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) เครื่องทดสอบโคมไฟหน้าที่สามารถแสดงการเบี่ยงเบนของศูนย์รวมแสงของโคมไฟหน้ารถไปทางสูงและต่ำ และไปทางซ้ายและขวาได้ โดยลำแสงที่เบนไปทางต่ำต้องสามารถอ่านค่าเป็นเซนติเมตรต่อระยะห่างไปทางหน้ารถ ๑๐ เมตร หรือเป็นค่าองศาของมุม หรือเป็นหน่วยวัดอื่นใดที่สามารถเทียบได้

(๒) เครื่องวัดควันดำที่สามารถวัดค่าควันดำที่ระบายจากท่อไอเสียของรถยนต์ตามมาตรฐานที่กรรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(๓) เครื่องวิเคราะห์ก๊าซที่สามารถวัดปริมาณก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ และก๊าซไฮโดรคาร์บอนที่ระบายจากท่อไอเสียของรถ ตามมาตรฐานที่กรรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(๔) เครื่องวัดระดับเสียงและเครื่องวัดความเร็วรอบเครื่องยนต์

(๕) เครื่องวัดระดับเสียงที่สามารถวัดระดับเสียงของรถยนต์ ตามมาตรฐานที่กรรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(ข) เครื่องวัดความเร็วรอบเครื่องยนต์ที่สามารถใช้วัดความเร็วรอบเครื่องยนต์แก๊สโซลีนในการตรวจสอบระดับเสียงของรถยนต์ ตามมาตรฐานที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด

(๕) เครื่องวัดความเข้มของฟิล์มกรองแสงที่สามารถใช้ตรวจวัดได้ในส่วนที่เป็นกระจกหรือวัสดุโปร่งใสที่เป็นส่วนประกอบของตัวรถ เช่น กระจกบังลมด้านหน้า กระจกบังลมด้านข้าง และด้านหลัง ฯลฯ โดยเครื่องวัดดังกล่าวต้องมีหน่วยการวัดค่าเป็นร้อยละ ทั้งนี้ เฉพาะสถานตรวจสภาพรถที่ให้บริการตรวจสภาพรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก เท่านั้น

(๖) เครื่องทดสอบห้ามล้อรถ (Brake Tester) จะต้องมียาละเอียด ดังนี้

(ก) ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานและผ่านการรับรอง (Certified Quality) จากสถาบันที่เกี่ยวข้อง โดยมีเอกสารการรับรองมาตรฐาน (Certificate) และผลการทดสอบ (Test Report)

(ข) เป็นเครื่องทดสอบแบบลูกกลิ้ง (Roller) และสามารถทดสอบแรงห้ามล้อแยกอิสระจากกันของล้อด้านซ้ายและด้านขวา

(ค) มีลูกกลิ้ง (Roller) สามารถรับน้ำหนักสูงสุดเพลาสูงสุด (Maximum axle load) ของรถที่เข้ารับการทดสอบได้ การขับเคลื่อนลูกกลิ้งทดสอบใช้แรงขับเคลื่อนจากมอเตอร์และมีอุปกรณ์ควบคุมตัดต่อการขับเคลื่อน เมื่อสิ้นสุดการทดสอบต้องเก็บค่าแรงห้ามล้อโดยอัตโนมัติ

(ง) มีชุดอุปกรณ์ชั่งน้ำหนักลงเพลา (Axle Load Meter) ที่สามารถตรวจสอบความเที่ยงตรงและสามารถประมวลผลร่วมกับอุปกรณ์วัดค่าแรงห้ามล้อรถได้

(จ) มีอุปกรณ์ที่ช่วยให้ล้อรถสามารถเข้าและออกจากลูกกลิ้งทดสอบได้สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย

(ฉ) อุปกรณ์ส่วนแสดงผลของเครื่องทดสอบห้ามล้อ อย่างน้อยต้องสามารถแสดงค่าได้ ดังนี้

๑) แรงห้ามล้อเป็นแบบเข็มชี้หรือแบบตัวเลข (Digital)

๒) สามารถแสดงค่าแรงห้ามล้อด้านซ้ายและด้านขวาได้อย่างอิสระจากกัน และสามารถแสดงค่าสูงสุดของแต่ละล้อเมื่อสิ้นสุดการทดสอบ โดยมีค่าความละเอียดของมาตรวัดที่อ่านได้ไม่เกินร้อยละ ๕ ของมาตรวัดสูงสุด

๓) ต้องแสดงค่าแรงห้ามล้อของแต่ละล้อ แสดงค่าแรงห้ามล้อแต่ละเพลาน้ำหนักของน้ำหนักลงเพลาน้ำหนัก และค่าผลรวมของทุกล้อเป็นร้อยละของน้ำหนักรถ

๔) ผลต่างของแรงห้ามล้อด้านซ้ายและด้านขวาเป็นร้อยละในแต่ละเพลาน้ำหนัก

๕) แสดงน้ำหนักรวมของรถและน้ำหนักลงเพลาน้ำหนัก

๖) สามารถพิมพ์ผลการทดสอบและข้อมูลตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

(๗) เครื่องทดสอบศูนย์ล้อรถ (Sideslip Tester)

(ก) ต้องเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานและผ่านการรับรอง (Certified Quality) จากสถาบันที่เกี่ยวข้อง โดยมีเอกสารการรับรองมาตรฐาน (Certificate) และผลการทดสอบ (Test Report)

(ข) สามารถรับน้ำหนักสูงสุด (Maximum load) ของล้อรถที่เข้ารับการทดสอบได้

(ค) อุปกรณ์ส่วนแสดงผลอย่างน้อยต้องแสดงค่าได้ ดังนี้

๑) แสดงค่าการสิ้นเปลืองของล้อรถเป็นแบบเข็มชี้หรือตัวเลข (Digital)

๒) มีค่าความละเอียดของมาตรวัดที่อ่านได้ไม่เกินร้อยละ ๕ ของมาตรวัดสูงสุด

๓) แสดงค่าการสิ้นเปลืองของล้อรถเป็นเมตรต่อระยะทาง ๑ กิโลเมตร และแสดงค่าไปด้านซ้ายหรือด้านขวาได้ไม่น้อยกว่าด้านละ ๖ เมตร ต่อกิโลเมตร

๔) สามารถพิมพ์ผลการทดสอบและข้อมูลตามที่กรมการขนส่งทางบกกำหนด

(๔) สิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบสภาพได้ทั้งรถ

กรณีสถานตรวจสอบสภาพที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตั้งแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ จะต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบสภาพได้ทั้งรถเป็นบ่อตรวจสอบสภาพ ซึ่งต้องมีขนาดสัดส่วนตามประกาศกรมการขนส่งทางบก กรณีสถานตรวจสอบสภาพที่จัดตั้งก่อนประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ถ้ามีสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบสภาพได้ทั้งรถเป็นชนิดอื่น ให้ใช้ได้จนกว่าเครื่องหรืออุปกรณ์ดังกล่าวจะสิ้นสภาพ หากจัดหาหรือติดตั้งใหม่จะต้องเป็นบ่อตรวจสอบสภาพ เท่านั้น

ข้อ ๓ เครื่องตรวจสอบสภาพตามข้อ ๒ (๖) และ (๗) ต้องสามารถแสดงค่าและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ได้และสามารถบันทึกข้อมูลในหน่วยความจำตามเวลาที่ทำการทดสอบจริงไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน นับจากวันทดสอบ

ข้อ ๔ เครื่องตรวจสภาพรถ ตามข้อ ๒ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ต้องสามารถตรวจสอบความเที่ยงตรงได้และมีค่าเบี่ยงเบนได้ไม่เกินร้อยละ ๓

ข้อ ๕ เครื่องตรวจสภาพรถตามข้อ ๒ จะต้องเป็นชนิด (TYPE) และแบบ (MODEL) ที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ

ข้อ ๖ สถานตรวจสภาพรถที่ตรวจสภาพเฉพาะรถจักรยานยนต์เพียงอย่างเดียว ต้องจัดให้มีเครื่องตรวจสภาพรถและอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจสภาพรถไว้ประจำสถานตรวจสภาพรถ ตามข้อ ๒ (๑) (๓) และ (๔)

ข้อ ๗ สถานตรวจสภาพรถที่ยื่นคำขอรับใบอนุญาตก่อนวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ จะต้องจัดให้มีเครื่องตรวจสภาพรถ ตามข้อ ๒ (๖) และ (๗) เพิ่มเติมภายในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ เว้นแต่สถานตรวจสภาพรถใดให้บริการตรวจสภาพรถ ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และหรือเพิ่มขีดความสามารถในการตรวจสภาพรถ จะต้องจัดหาและติดตั้งตามประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

ปิยะพันธ์ จัมปาสุต

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก